

Förslag till extra ärende plenum i Gällivare 2016

Uttalande av Sametingets plenum ang Näringsministerns uttalande om samer

I Ungdomsriksdagen i Sveriges riksdag fick Näringsminister Mikael Damberg en fråga om gruvbolags exploateringar av renbetesland och om han tänker stoppa gruvdriften som förstör renbetesland och hotar den samiska kulturen. I sitt svar redogör Näringsministern för sin syn på samer. Han säger att "Samer är en urbefolkning i Sverige som vi betraktar som ett riksintresse", och fortsätter med "på samma sätt har vi andra riksintressen i Sverige, t.ex. har vi gruvnäring i Sverige" .. "och då gäller det att fundera på – hur väger man olika intressen mot varandra?". Vidare får han frågan om varför Sverige inte har ratificerat ILO169 och där menar han att frågan inte är tillräckligt utredd än – efter drygt 20 års tid.

Samerna är erkända som ett folk och ett urfolk i Sverige. Att likställa det samiska folket med ett s.k. riksintresse som kan jämföras med gruvnäring är en grov kränkning av hela det samiska folkets mänskliga rättigheter och vår kultur. Genom sitt uttalande ger Näringsministern uttryck för ett diskriminerande och förminskande synsätt och antyder att samer och samisk kultur kan värderas i strikt ekonomiska termer.

Uttalandet är extra allvarligt då Näringsministern är den person som innehar sista ordet vid riksintressekonflikter vid beviljandet av bearbetningskoncessioner vid gruvexploateringar. Detta handlar om beviljande av mycket tunga tillstånd som gäller under lång tid – i 25 års tid med möjlighet till förlängning. Det finns flera fall i Sápmi där avgörandet legat på olika Näringsministrars bord. Samer försöker idag desperat få gehör för de konsekvenser som gruvetableringar medför, respekt för sina rättigheter, hela sin kultur och alla de samer som berörs av olika projekt. Men nuvarande mineralpolitik och praxis har ett förminskande och snävt synsätt där många samer dessutom nekas talerätt.

Sametingets plenum tar avstånd från Näringsministerns uttalande om samer och kräver ett klagande. Sametingets plenum undrar om Näringsministern redogör för Sveriges regerings syn på det samiska folket när han säger att "vi betraktar samer som ett riksintresse", och kräver ett svar av statsminister Stefan Löfvén.